

Kuka puolustaa kylämummoja?

Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivät 2023

Aleksi Koivisto, toiminnanjohtaja

Suomen Kylät
Finlands Byar

IDYLLIKYLÄ

Mathildedal, Fiskars,
Raippaluoto, Kalkkinen

SYDÄNKYLÄ

Lentiira, Rahi,
Skaftung, Lantula

VOIMAKYLÄT

Vuoden kylät
RAUTIO 2022

LOMAKYLÄ

Levi, Tuuri, Koli,
Nauvo, Bromarv

ARKIKYLÄ

Vihtijärvi, Myllymäki,
Eskola, Sevettijärvi

3. HAJAUTETUT RATKAISUT - LÄHIPALVELUPILOTIT LIIKKEELLE

Julkisten palvelujen saavutettavuus ei saa heikentyä maaseudulla. Keskittävälle kehitykselle on lyötävä jarrua. Uudet hyvinvointialueet huolehtivat kotihoidosta ja yhdenvertaisista sote-palveluista myös haja-asutusalueilla. **Fiksu hyvinvointialue investoi kyläpalvelubussiin.** Liikkuvat palvelut kiertävät kyliä ja kylätaloille tuodaan ennaltaehkäiseviä sote-palveluita.

Kirjastoautojen investointituki vakinaistetaan.
Kyläkauppataukea jatketaan, sillä se mahdollistaa monipalvelupisteet maaseudulle ja tukee maaseudun huoltovarmuutta. Pakettiautomaattien verkostoa laajennetaan maaseutu- ja saaristoalueilla.

Kyläpalvelubussit koko Suomeen?

Idea: Kyläpalvelubussien investointiavustusta kokeillaan liikkuvien ja ennaltaehkäisevien sote-palveluiden kehittämistä varten. Kustannustehokas Mallu -kyläpalvelubussi toimii jo Etelä-Karjalassa. Investointiavustus tehtäisiin kuten kirjastoautoissa: ministeriö maksaa kannustinrahan ja hyvinvointialue investoi. Kyläpalvelubussi on kustannustehokas malli. Vähemmän kускаamista Kelalle tai omaisille, kun sote-bussi ottaa kylämummojen labrat, verenpaineet ja kyläkoululaisten terveys- ja hammastarkastukset.

Esitys hallitusohjelmaan: Toteutetaan kokeilu liikkuvista sote-palveluista maaseudulla. Toteutetaan kyläpalvelubussien investointiavustus. Määräraha: 3 miljoonaa euroa.

Kaakon Kantri
KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN JA
LEADER-RYHMIEN YHTEINEN TIEDOTUSKANAVA

Suomen Kylät haluaa hyvinvointialueiden innostuvan Mallu-autoista

4. TURVALLISUUDEN TUNNE ASUU MAALLA

Hädässä avun on tultava nopeasti ja ensivasteaikojen on oltava inhimillisiä kaikille Suomessa. Elinvoimaiset kylät tuovat asutusta kaikkialle Suomeen ja kylätoiminta pitää Suomen osaltaan turvattuna. Vapaaehtoisten voima tuo turvallisuustoimintaan jatkuvuutta maaseudulle.

Kylillä ja kortteleissa **tuetaan varautumista, huoltovarmuutta ja kriisinkestävyyttä.** Kylätoiminta poistaa yksinäisyyttä ja ehkäisee syrjäytymistä. Kylä- ja korttelitoimijoita koulutetaan poikkeusoloihin. Viranomaiset tunnistavat kylät ja paikallisyhteisöt keskeisinä turvallisuuskumppaneina kokonaisturvallisuudessa.

Kriisin kestävien kylien Suomi

5. SUJUVA LIIKENNE JA TOIMIVA NETTI KOKO MAASSA

Valtion julkisen liikenteen resursseja on ohjattava myös maaseudun Suomeen. Valtio tukee maaseudun liikenteen pilotteja, joilla **tuetaan laina-autojen ja kimpakyytisovellusten kokeiluja**. Toimivassa tiestössä kelirikko korjataan ja valtion liikennerahoituksella vähennetään maaseudun tiestön korjausvelkaa.

Kyläteiden varteen lisätään kevyen liikenteen väyliä, jotka tukevat pyöräilymatkailua ja -turvallisuutta. Valokuidun rakentamista ja käyttöliittymien lisääntymistä on julkisesti edistettävä alueilla, jossa sitä ei markkinaehtoisesti rakenneta.

6. Osaajat liikkeelle: alueellinen opintolainahyvityskokeilu ja Suomen sisäinen vaihto-ohjelma.

Haaste: Suomi elää kuplissa. Nuorisotyöttömyys on kaupungeissa suurempaa ja maaseudulla on työvoimapulaa. On keksittävä porkkanoita ja kannusteita, kuinka nuorten liikkuvuutta kotimaassa tuettaisiin.

Esitykset hallitusohjelmaan:

1) Toteutetaan alueellisen opintolainahyvityksen kokeilu, joka kannustaa korkeakoulutettuja nuoria maallemuuttoon ja purkaa maaseudun osaajapulaa.

2) Toteutetaan Suomen sisäinen vaihto-opiskeluohjelma nuorille. Kalliosta mennään Kuhmoon ja itärajalta vaihdetaan Pohjanmaan ruotsinkieliseen saaristoon. Savosta Saamenmaalle ja tutustumaan oman kotimaan moninaisuuteen.

Alueellisen opintolainahyvityksen kokeilu

OSAAJIA

NAISVALTAISET
ALAT

LÄÄKÄRIT

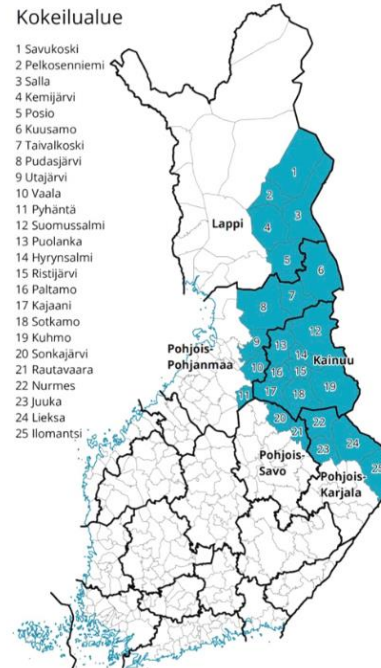
OPETTAJAT

HOITAJAT

= PORKKANA
MUUTTAA
MAALLE

Kokeilualue

1 Savukoski
2 Pelkosenniemi
3 Salla
4 Kemijärvi
5 Posio
6 Kuusamo
7 Taivalkoski
8 Pudasjärvi
9 Utajärvi
10 Vaala
11 Pyhäntä
12 Suomussalmi
13 Puolanka
14 Hyyrynsalmi
15 Ristijärvi
16 Paltamo
17 Kajaani
18 Sotkamo
19 Kuhmo
20 Sonkajärvi
21 Rautavaara
22 Nurmes
23 Juuka
24 Lieksa
25 Ilomantsi

Suomen Kylät
Finlands Byar

Kiitos! Yhdessä töitä maaseudun ja kylien
lähipalvelujen puolesta! <3

Alexi Koivisto

aleksi.koivisto@suomenkylat.fi

@SuomenKylat